

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO**

BON SENIORALNY

Gdańsk, 8 listopada 2024 r.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Bon senioralny jest odpowiedzią polityki publicznej na wyzwania związane z godzeniem obowiązków wynikających z pracy i zapewnieniem wsparcia odpowiadającego potrzebom seniorów przez rodzinę.

Konieczność opieki nad bliskimi seniorami niejednokrotnie wiąże się z ograniczeniem aktywności zawodowej (w tym w szczególności kobiet) lub ponoszeniem znaczących kosztów zapewnienia tej opieki na rynku prywatnym.

Ponadto, niska podaż osób chcących świadczyć usługi w zakresie opieki nad osobami starszymi, powoduje że dostęp do tego typu usług jest znacząco ograniczony.

Prognozy demograficzne wskazują na dynamiczny wzrost liczby osób starszych w Polsce w najbliższych dziesięcioleciach, co stwarza nowe wyzwania dla polityk publicznych, w tym w obszarze zabezpieczenia społecznego.

Bon senioralny jest odpowiedzią na niezagospodarowaną przestrzeń pomiędzy pomocą społeczną i świadczeniami realizowanymi w jej ramach, a systemem ochrony zdrowia, w tym w szczególności opieką długoterminową.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Projekt ustawy ma na celu:

- Wsparcie osób aktywnych zawodowo w zapewnieniu opieki nad osobami w wieku 75 lat lub więcej, względem których ciąży na nich obowiązek alimentacyjny.
- Rozszerzenie wachlarza usług społecznych.
- Zwiększenie dostępu do usług wsparcia na rzecz osób starszych.
- Zwiększenie podaży osób świadczących usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych.
- Aktywizację społeczności lokalnych i wzrost aktywności zawodowej, w szczególności na obszarach wiejskich.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Bon senioralny jest rozwiązaniem mającym na celu uzupełnienie istniejących już rozwiązań.

Jego celem jest wsparcie pracujących zstępných osób w wieku 75 lat lub więcej w zakresie zapewnienia usług wsparcia.

Rozwiązanie to nie będzie zastępowało żadnego z istniejących narzędzi prawnych lub programów w tym obszarze.

Jednocześnie, co do zasady, nie przewiduje się możliwości łączenia bonu senioralnego z innymi usługami o charakterze opiekuńczym lub świadczeniami dla osób starszych w systemie pomocy społecznej lub ochronie zdrowia.

Wyjątkiem jest dodatek pielęgnacyjny, przyznawany osobom w wieku 75 lat lub więcej z urzędu, jednak wartość tego dodatku wliczana jest do kryterium osoby starszej uprawniającego do otrzymania bonu senioralnego

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Projektowane rozwiązanie będzie nakierowane na osoby aktywne zawodowo, które w związku z wykonywaną pracą nie mogą zapewnić wsparcia bliskiej osobie starszej w zakresie podstawowych czynności dnia codziennego.

Jednocześnie, projektowane rozwiązanie polega na zapewnieniu osobom w wieku 75 lat lub więcej, którzy doświadczają niezaspokojonych potrzeb wsparcia w zakresie usług realizowanych w jej miejscu zamieszkania.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Osobą uprawnioną do pozyskania usług świadczonych w ramach bonu senioralnego na rzecz osoby w wieku 75 lat lub więcej będzie jej zstępny.

Zstępny jest osobą aktywną zawodowo, na której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny.

Osobą uprawnioną do korzystania z usług wsparcia świadczonych w ramach bonu senioralnego będzie osoba, która ukończyła 75 rok życia, w przypadku której jest możliwe zidentyfikowanie niezaspokojonych potrzeb w zakresie podstawowych czynności życia codziennego, które to potrzeby nie mogą zostać zaspokojone przez rodzinę tej osoby.

Osoba ta powinna posiadać zstępnych aktywnych zawodowo, zaś jej przychód z emerytury lub renty nie powinien przekraczać wysokości wskazanej w ustawie.

W przypadku, w którym w gospodarstwie domowym wraz z osobą w wieku 75 lat lub więcej zamieszkuje inna osoba dorosła, która nie pozyskuje dochodu i jest zdolna zapewnić jej pomoc, wówczas wsparcie w ramach bonu senioralnego nie będzie przysługiwało.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Wniosek o przyznanie bonu senioralnego będzie składany przez zstępnego osoby w wieku 75 lat lub więcej do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby w wieku 75 lat lub więcej.

Gmina w toku weryfikacji wniosku dokonuje oceny niezaspokojonych potrzeb w zakresie podstawowych czynności życia codziennego z wykorzystaniem kwestionariusza.

Na podstawie oceny, gmina określa rodzaj i intensywność wsparcia.

Do wniosku dołączana będzie zgoda osoby w wieku 75 lat lub więcej na złożenie wniosku przez zstępnego.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Miesięczna wartość bonu senioralnego może wynosić maksymalnie **2150,00 zł**, co będzie odpowiadało **50 godzinom usług wsparcia**.

Poprzez bon senioralny rozumie się prawo do skorzystania ze wsparcia w ramach usług wsparcia w określonej liczbie godzin, w zakresie niezaspokojonych potrzeb w zakresie podstawowych czynności życia codziennego.

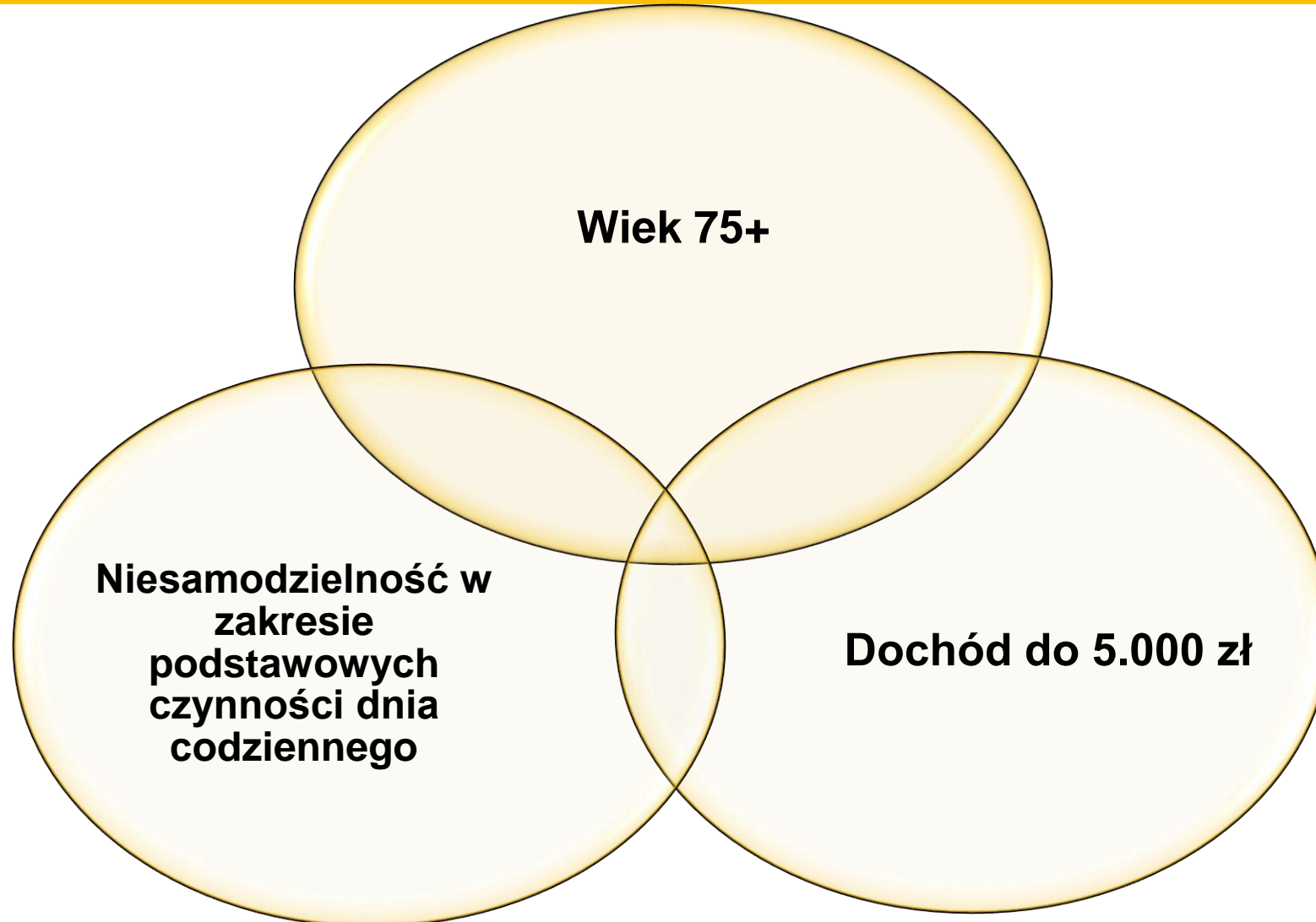
Wartość przyznawanego bonu senioralnego będzie uzależniona od potrzeb osób starszych wynikających oceny przeprowadzonej przez gminę.

Wartość bonu odpowiada liczbie godzin przemnożonych przez stawkę za jedną godzinę usług.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Usługi świadczone w ramach bonu senioralnego będą przyznawane w zakresie **niezaspokojonych potrzeb życia codziennego w ramach czterech obszarów:**

- 1) zaspokojenie podstawowych codziennych potrzeb życiowych lub
- 2) pomoc w uzyskaniu dostępu do świadczeń zdrowotnych, lub
- 3) podstawowa opieka higieniczno-pielęgnacyjna, lub
- 4) zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Liczba godzin usługi wsparcia uzależniona będzie od liczby punktów w skali niezaspokojonych potrzeb w zakresie podstawowych czynności życia codziennego określonych w toku oceny przez gminę z wykorzystaniem kwestionariusza.

Osobie w wieku 75 lat lub więcej, która otrzymała w skali niezaspokojonych potrzeb życia codziennego :

- 1) od 11 do 20 punktów - przysługuje do 12 godzin usług wsparcia miesięcznie;
- 2) od 21 do 35 punktów – przysługuje od 13 do 24 godzin usług wsparcia miesięcznie;
- 3) od 36 do 50 punktów - przysługuje od 25 do 36 godzin usług wsparcia miesięcznie;
- 4) od 51 do 60 punktów - przysługuje od 37 do 50 godzin usług wsparcia miesięcznie

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Bon senioralny będzie przyznawany **w formie decyzji wydawanej na 12 miesięcy**. Po tym okresie następuje ponowna weryfikacja prawa do usług.

W przypadku zmiany potrzeb życia codziennego osoby w wieku 75 lat lub więcej, która korzysta z bonu senioralnego, osoba wykonująca usługi wsparcia lub zstępny informuje podmiot realizujący bon senioralny lub gminę.

Gmina dokonuje wówczas weryfikacji oceny niezaspokojonych potrzeb życia codziennego tej osoby.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Gmina może samodzielnie realizować bon senioralny lub zlecić jego realizację różnym typom podmiotów np. podmiotom ekonomii społecznej w tym organizacjom pozarządowym lub podmiotom prywatnym.

Gmina będzie miała dowolność w określeniu sposobu realizacji bonu senioralnego.

Umożliwi to jak najpełniejsze wykorzystanie zasobów dostępnych na poziomie danej gminy (np. działających organizacji pozarządowych, przedsiębiorców świadczących określone usługi, zasobów własnych gminy).

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Wskazanie szerokiego katalogu podmiotów, którym gmina będzie mogła zlecić realizację usług w ramach bonu senioralnego ma umożliwić rozwój lokalnych instytucji ekonomii społecznej.

Takie podejście poszerza gminie zakres podmiotów, które mogą realizować usługi w ramach bonu senioralnego, nie ograniczając go przede wszystkim do ośrodków pomocy społecznej czy centrów usług społecznych, które zostały przekształcone z ośrodka pomocy społecznej.

Podmiot realizujący bon senioralny będzie kontraktował (forma zatrudnienia czy świadczenia pracy nie będzie determinowana przez ustawę) osoby wykonujące usługi w ramach bonu senioralnego.

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Zakłada się ustanowienie **minimalnych wymagań**, które powinny spełniać osoby wykonującą usługi w ramach bonu senioralnego. Osoba wykonująca te usługi:

- jest pełnoletnia;
- posiada wykształcenie co najmniej średnie lub zasadnicze zawodowe;
- nie jest członkiem rodziny seniora, na rzecz którego będzie świadczyć usługi w ramach bonu senioralnego;
- nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której będzie świadczyć usługi w ramach bonu senioralnego;
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości, przeciwko rodzinie i opiece, przeciwko czci i nietykalności cielesnej, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przeciwko mieniu;
- ukończyła **szkolenie przygotowujące do pracy z osobami z niezaspokojonymi potrzebami w zakresie podstawowych czynności życia codziennego, w tym szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.**

Informacje na temat założeń projektu ustawy o bonie senioralnym

Osoba świadcząca usługi w ramach bonu senioralnego, przed przystąpieniem do ich świadczenia, **powinna odbyć szkolenie**, którego **minimalna długość obejmować będzie co najmniej 30 godzin zajęć**. Zagadnienia wchodzące w przedmiot szkolenia powinny obejmować m.in.:

1. organizacja opieki nad seniorem;
2. podstawy metodyki pracy opiekuńczej;
3. podstawy psychologii i socjologii w opiece nad seniorem;
4. praktyczne aspekty wykonywania czynności opiekuńczych oraz związanych z aktywizacją społeczną;
5. szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.